

Nacionalni parkovi Crne Gore u funkciji razvoja sjevera

Budva, 14. maj 2014.

Nacionalni parkovi obuhvataju **7,7%** teritorije Crne Gore

Crna Gora

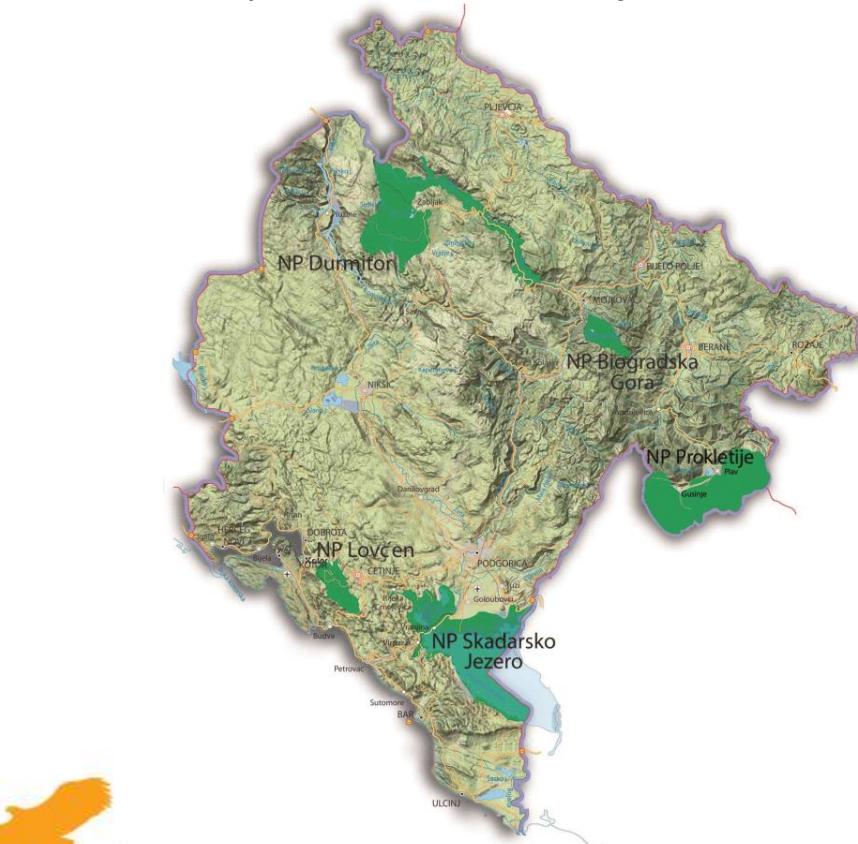
Centralni dio

1. NP Skadarsko jezero

Crna Gora

Sjeverni dio

3. NP Durmitor
4. NP Biogradska gora
5. NP Prokletije

KOVI CRNE GORE NACIONALNI PARK
PARKOVI CRNE GORE NACIONALNI
KOVNI CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE NACIONALNI
KOVI CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE NACIONALNI

- Zaštita Biogradske gore još od 1878. godine - **Knjažev zabran**
- 1952. godine proglašenje 3 nacionalna parka
- Područje na UNESCO-voj Listi Svjetskog prirodnog i kulturnog nasljeđa od 1980 godine- **NP Durmitor**
- 1977. godine sliv rijeke **Tare** je uvršćen u rezervate biosfere, UNESCO program čovjek i biosfera
- Charter EU mreža za održivi turizam - **NP Biogradska gora** 2014

CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI
VI CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE NACIONALNI
RKOVI CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE NACIONALNI

- U Evropskom kontekstu zaštićena područja imaju ključnu ulogu u zaštiti biološke raznovrsnosti.
- Kritična komponenta ekonomije Evropske Unije.
- Više od 15 milijardi eura godišnje doprinose, stvaranju radnih mesta, hrane i drugih usluga za građane Europe.

Glavni rezultati ekonomske evaluacije sistema zaštićenih područja Crne

- U ~~Crnoj Gori~~ **UNDP** wantifikovana vrijednost zaštićenih područja (ZP) se može izjednačiti sa oko 2,2% BDP-a, odnosno ostvarena je ekonomska korist od 106 € po stanovniku u Crnoj Gori.
- Vrijednosti koje generišu NP imaju značajan multiplikacioni efekat na čitavu ekonomiju CG
- Vrijednost turističkih i rekreativnih aktivnosti, drugih koristi od zemljišta i prirodnih bogatstava u zaštićenim područjima, usluga vodosnabdijevanja, zaštite riječnih slivova i zaštite od poplava procijenjena je na nešto manje od 68 miliona .
- Adekvatno ulaganje u zaštićena područja proizveće dodatnu vrijednost za ekonomiju.

NP

Durmitor

Status: Nacionalni park od 1952. godine. Područje na UNESCO-voj Listi Svjetskog prirodnog i kulturnog nasljeđa od 1980 godine.

Teritorija opština: Žabljak, Šavnik, Plužine, Pljevlja i Mojkovac

Sjedište uprave: Žabljak

Površina: 33.400 ha

Nadmorska visina: od 500 mnv (rijeka Tara - vrelo Nazdruć), do 2.525 mnv Bobotov kuk.

Položaj: Sjeverozapadni dio Crne Gore.

Karakteristika: Raznoliki ekosistemi, neki od najvisočijih vrhova Dinarida, lednička jezera, kanjon rijeke Tare.

Rijeka Tara – rezervat biosfere

Status: Kanjon rijeke Tare uživa dvojaku međunarodnu zaštitu: upisan je 1977. godine u mrežu rezervata biosfere po posebnom programu UNESCO-a čovjek i biosfera (MAB), a 1980. godine kroz NP „Durmitor“ upisan je Listu svjetske prirodne baštine na osnovu Konvencije o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine.

Karakteristike: Poznata je kao "Suza Evrope". Kanjon rijeke Tare je dubok 1333 m što ga čini najdubljim u Evropi, a drugim u svijetu, poslije kanjona rijeke Kolorado. Sama Tara je dugačka 146,4 km. Idealna rijeka za splavarenje, rafting i ribolov.

Biogradska gora

Status: Nacionalni park od 1952.god.

Teritorija opština: Kolašin, Mojkovac, Berane, Andrijevica

Površina: 5.650ha

Površina prašumskog rezervata: 1600ha

Nadmorska visina: od 832 mnv na Tari do 2139 mnv
Crna Glava

Hidrografija: glečerska jezera (Biogradsko, Ursulovačko, Pešića, Šiško i Ševarine); Biogradska rijeka, Jezerštica, stalni i povremeni izvori i karstna vrela

Biogradsko jezero:

Nadmorska visina: 1.094 m

Površina: 228.500 m²

Zapremina: 1.052.763 m³

Maksimalna dubina: 12.1 m

Reljef: karakteriše ga velika razuđenost i brojni oblici, koji prate planinski reljef. Izgrađen je od 4 grebena sa najvećim vrhovima: Crna glava 2.139m, Zekova glava 2.117m, Troglava 2.072m.

Status : Nacionalni park od 2009. godine

Teritorija opština: Plav i Gusinje

Površina: 16.630 ha

Površina rezervata 1.052 ha

Nadmorska visina: brojni vrhovi sa preko 2.000 mnv

Hidrografija: glacijalna jezera (Hridsko, Visitorsko, Ropojansko, Tatarijsko, Bjelajsko, jezerce na Vezirovoj Bradi, jezerce na Treskavcu, Koljindarsko i dr.), veći i manji vodotoci, vrela i izvori pitke i mineralne vode, rijeke, podzemni izdani i planinske lokve.

Hridsko-Ridsko jezero:

Nadmorska visina 1.970 m

Površina od 33-36.000 m, zavisno od vodostaja

Maksimalna dubina 4 m

Broj posjetilaca

Nacionalni park	2009	2010	2011	2012	2013
NP Durmitor	35.943	41.307	67.065	82.131	102.776
Splavarenje Tarom	6.856	8.737	10.747	12.775	12.516
NP Biogradska gora	30.855	30.900	27.828	31.846	38.873

Broj biznisa u NP

Nacionalni park	Privredni subjekti	Broj subjekata	Ukupan broj
NP Durmitor	Ugostiteljstvo	15	80
	Trgovina	8	
	Smještaj	4	
	Infrastruktura	6	
	Poljoprivreda	1	
	Agencije	26	
	Splavari	20	
	Ugostiteljstvo	10	
NP Biogradska gora	Agencije	4	14

Prostorno-planska dokumentacija

- Prostorni plan posebne namjene **"Bjelasica- Komovi"-** Usvojen 2010.
- Prostorni plan posebne namjene **Durmitorskog područja-** Narcrt plana uskoro će biti u skupštinskoj proceduri
- Prostorni plan posebne namjene **NP Prokletije-** U julu 2013. godine Vlada donijela odluku o izradi PPPN NP Prokletije

CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE NACIONALNI PAR
VI CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE NACIONALN
RKOVI CRNE GORE NACIONALNI PARKOVI CRNE GORE NACIONA

Trenutne investicije

NP Durmitor

1. Rekonstrukcija restorana Crno jezero u NP Durmitor.
2. Razvoj novih turističkih ponuda: zip-sajla, avanturistički park, džiping ture
3. Asfaltiranje panoramskog puta Durmitorski prsten
4. Eko naselja u kanjonu rijeke Tare

NP Biogradska gora

1. Rekonstrukcija hotela u NP Biogradska gora
2. Rekonstrukcija restorana u NP Biogradska gora.

Primjeri investicija u NPCG – 2014 g.

Restoran na Crnom jezeru-NP Durmitor

Centar za posjetioce u Gusinju-NP Prokletije

Mobil-home- NP Durmitor

Hotel na Biogradskom jezeru-NP Biogradska gora

Investitione mogućnosti

NP Durmitor

1. Savin Kuk

2. Ivan Do

3. Vojno odmaralište.

4. Skijaško selo "Štuoc"

5. Đurđevića Tara –Eco-lodge naselje

6. Đurđevića Tara– rafting selo Budečevica

7. Lever Tara – Eco -lodge naselje

8. Mala Crna Gora – Eco -lodge naselje

9. Dobrilovina -Eco -lodge naselje

10. Tepca – zona postojećeg naselja i Radovan luka

Detaljne razrade na osnovu PPPN za Durmitorsko područje

Predviđena detaljna urbanistička razrada na osnovu PPPN za Durmitorsko područje

Investicione mogućnosti

NP Biogradska gora

1. **Valorizacija katuna Šiška**

2. **Valorizacija katuna Suvodo**

3. **Valorizacija katuna Rupe ravanjske**

4. **Razvoj novih turističkih ponuda (avanturistički park, Zip-line, planinski biciklizam i sl.)**

Detaljne razrade na osnovu PPPN “
Bjelasica-Komovi”

Investicioni potencijali

NP Prokletije

1. Kreiranje nove turističke destinacije

2. **Dolina Grebaje** (uređenje postojećih planinarskih staza, uređenje lokacija za odmor i piknik, šetnja po visokim stijenama-“Canopy walks”, lokacije za avanturističke doživljaje-sportsko penjanje, avanturistički park i sl.)

3. Hridsko jezero- Eco-lodge naselja

4. Bogičevica- razvoj skijaškog centra

Investicioni potencijali

Rijeka Tara

1. Kreiranje podbrenda wild beauty - Durmitor /Tara
2. Izgradnja eco lodge kao podrška turističkim proizvodima
3. Kajakarenje
4. Trenutni prihod koji se generiše je 3 mil eura
Procijenjeni mogući prihod je 39 mil eura - UNDP

Standardi izgradnje za Eco-lodge naselja u Nacionalnim parkovima

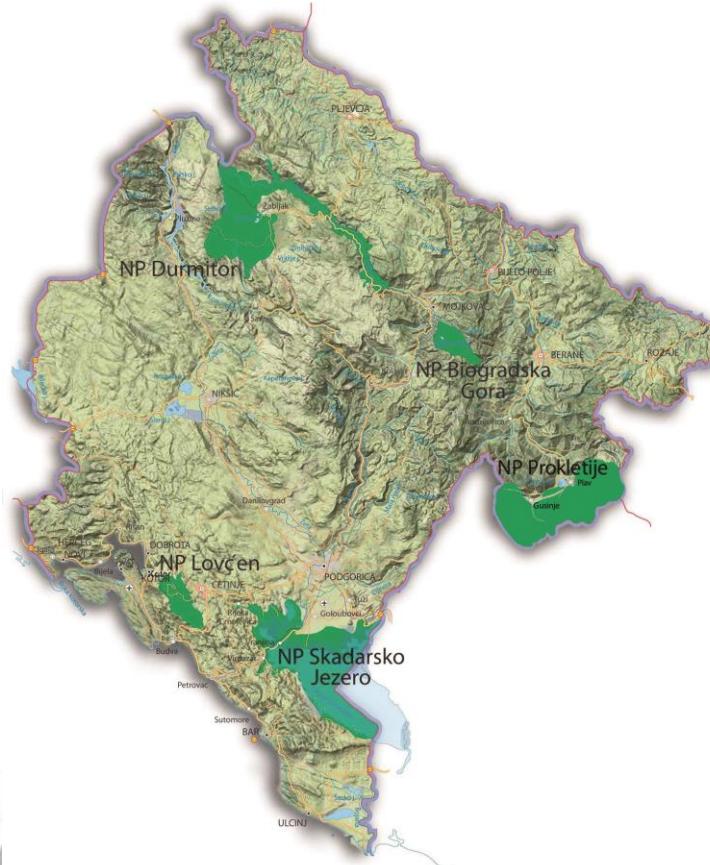

- Standardi su definisani kroz Dokument: "http://www.bjelasicakomovi.com/files/useful_docs/ECO_Lodge_Concept_for_Montenegro.pdf

Hvala na pažnji!

www.nparkovi.me

NACIONALNI PARK

NACIONALNI
ПАРК
ЦРНЕ ГОРЕ

